

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 grudnia 2014 r. powód: (...) sp. z o.o. w Ł. (poprzednia firma: (...) sp. z o.o.) wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym zobowiązującego pozwanych: M. K., A. P. i M. P. solidarnie do zapłaty na rzecz powoda kwoty 269.641,44 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że spółka (...) sp. j. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarła z powodem umowę leasingu, której przedmiotem były dwie maszyny do obróbki drzewa. Zabezpieczenie zobowiązań wynikających z umowy stanowił weksel własny in blanco wystawiony przez w/ spółkę, poręczony przez pozwanych. Z uwagi na to, że spółka nie wywiązała się z określonych w umowie leasingu obowiązków, powód wypowiedział umowę leasingu, wzywając spółkę do uregulowania zaległych należności. Wobec nieuregulowania należności powód uzupełnił wystawiony przez spółkę weksel, zawiadamiając o tym spółkę i wzywając ją do zapłaty kwoty wynikającej z weksla. Wobec tego, że spółka nie wykupiła weksla, powód zawiadomił o tym fakcie poręczycieli wekslowych (pozwanych). Pozwani nie uregulowali należności. (pozew –k.3-4)

W dniu 16 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu. (nakaz –k.23)

Nakaz ten uprawomocnił się w stosunku do pozwanych M. K. i A. P.. (zarządzenie –k.167)

W dniu 13 stycznia 2015 r. pozwana M. P. wniosła zarzuty od nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości. Pozwana podniosła następujące zarzuty: wypełnienie weksla niezgodnie z treścią deklaracji wekslowej, brak wykazania co dokładnie (jakie należności) składają się na należność dochodzoną na podstawie załączonego do pozwu weksla, brak istnienia jakiegokolwiek zobowiązania po stronie spółki (...) sp. jawna w stosunku do powoda, które to zobowiązanie powodowałoby odpowiedzialność pozwanej jako poręczyciela – skutek konieczności rozliczenia wszystkich korzyści jakie powód uzyskał w następstwie rozwiązania umowy i możliwości ponownego zadysponowania przedmiotem leasingu oraz zażądania natychmiastowej zapłaty wszystkich rat leasingowych. Pozwana wniosła o uchylenie nakazu zapłaty, oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. (zarzuty –k.29-31 odwrót)

W odpowiedzi na zarzuty powód wniósł o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty z dnia 16 grudnia 2014 r. Powód wskazał, że na kwotę objętą wekslem składają się: 31.488,68 zł (zafakturowane zaległe opłaty okresowe- niezapłacone przez korzystającego okresowe opłaty leasingowe), 2.116,50 zł (ubezpieczenie, monitoring, opłaty dodatkowe- niezapłacone opłaty dodatkowe dotyczące ubezpieczenia i monitoringu), 3.664,39 zł (odsetki dotyczące opłat leasingowych), 59.535,82 zł (kara umowna za pozostawianie przedmiotu leasingu w posiadaniu korzystającego po rozwiązaniu umowy), 172.836,05 zł (odszkodowanie za przedterminowe rozwiązanie umowy leasingu). (odpowiedź na zarzuty – k.54-64)

Na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2015 r. powód wniósł o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy w zakresie kwoty 239.992,34 zł oraz cofnął pozew w zakresie kwoty 29.649,10 zł ze zrzeczeniem się roszczenia. Podniósł, że ograniczenie powództwa związane jest ze sprzedażą jednego z przedmiotów leasingu i pomniejszeniem dochodzonej wierzytelności o korzyści uzyskane ze sprzedaży przedmiotu leasingu. Powód wskazał, że cena sprzedaży wyniosła 30.000 zł netto, dyskonto 729,10 zł, poniesione koszty wyceny i sprzedaży 1.080 zł. (protokół rozprawy –k.183, czas nagrania 00:02:04-00:11:33)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16.12.2011 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. jako finansującym a (...) sp. j. jako korzystającym została zawarta umowa leasingu operacyjnego nr (...), której przedmiotem były: maszyna do obróbki drzewa (...) marki Z. (...), 55 mtg i maszyna do obróbki drzewa (...) marki V. (...) typ SM – 868. Umowa leasingu została zawarta na okres do

dnia 20 grudnia 2015 r. z zastrzeżeniem jej rozwiązania w trybie par. 7 OWUL lub wygaśnięcia z innych przyczyn. Prawne zabezpieczenie umowy stanowiły dwa weksle in blanco korzystającego wraz z deklaracją wekslową. Integralną część umowy leasingu stanowiły załączniki do niej, w tym terminarz opłat, ogólne warunki umowy leasingu (OWUL), specyfikacja przedmiotu leasingu. (umowa leasingu operacyjnego –k.66-67, terminarz opłat –k.68-69, specyfikacja przedmiotu leasingu –k.70, ogólne warunki umowy leasingu –k.71-79)

Pismem z dnia 8 marca 2012 r. powód wyraził zgodę na oddawanie w użytkowanie osobom trzecim maszyn będących przedmiotem umowy leasingu numer (...). (wyrażenie zgody na podnajem –k.37-38)

Oświadczeniem z dnia 8.11.2012 r. powód rozwiązał w/w umowę leasingu w trybie natychmiastowym, bez okresu wypowiedzenia – w związku z opóźnieniem w regulowaniu zobowiązań pieniężnych wobec leasingodawcy. Jednocześnie powód wezwał do uiszczenia zaległych opłat leasingowych wraz z odsetkami za zwłokę w zapłacie w łącznej kwocie 26.763,20 zł. Powód poinformował ponadto, że przedmiot leasingu podlega zwrotowi w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22.11.2012 r. (oświadczenie –k.83)

W dniu 11.05.2013 r. powód w związku z rozwiązaniem w/w umowy leasingu i nie oddaniem przedmiotu leasingu upoważnił firmę (...) SA w Ł. do odbioru przedmiotu leasingu od dłużnika, jego zabezpieczenia i przetransportowania. Pełnomocnictwo to było następnie przedłużane – aż do 21.12.2013 r. (pełnomocnictwo –k.86-91)

Działania firmy (...) nie doprowadziły do odbioru przedmiotu leasingu. (raport z podjętych działań windykacyjnych –k.92-93)

W dniu 17.10.2013 r. powód złożył do Prokuratury Rejonowej Ł. zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa – przywłaszczenia przez (...) przedmiotów leasingu. (zawiadomienie –k.94-97)

W wyniku podjętych działań procesowych odzyskano i zabezpieczono jedną z maszyn będących przedmiotem w/w umowy leasingu – (...) marki (...) typ SM – 868. Maszyna ta została przekazana powodowi w dniu 15.04.2014 r. (pismo –k.100, postanowienie –k.98-99, protokół przekazania –k.101-103)

Powód umieszczał w internecie ogłoszenia dotyczące sprzedaży maszyny V. SM 868 F. B. typ SM-8 za kwotę 46.100 zł netto. (wydruk –k.158-163)

Maszyna ta została sprzedana w dniu 12.03.2015 r. za kwotę 30.000 zł netto. (faktura –k.180)

W dniu 8.04.2015 r. powód wystawił (...) sp.j. notę uznaniową na kwotę 29.649,10 zł. (nota uznaniowa –k.181)

Powód był w posiadaniu weksla in blanco z klauzulą bez protestu wystawionego przez (...) spółkę jawną w C. oraz poręczonego przez M. P., A. P. i M. K. na zabezpieczenie spłaty zobowiązań wobec (...) SA wynikających z umowy leasingu nr (...) z dnia 16.12.2011 r. Do weksla wystawca i poręczyciele załączyli deklarację wekslową sporządzoną 16 grudnia 2011 r., zgodnie z którą powód miał prawo wypełnić weksel w każdym czasie (do chwili spłaty wszelkich zobowiązań z umowy leasingu) na sumę odpowiadającą zadłużeniu wystawcy wobec (...) SA wynikającemu z w/w umowy leasingu, w tym z tytułu opłat leasingowych i innych świadczeń wynikających z umowy leasingu, odsetek za opóźnione płatności oraz innych świadczeń ubocznych. Powód uzupełnił weksel na kwotę 269.641,44 zł odpowiadającą zadłużeniu wystawcy weksla. (zabezpieczony oryginał weksla oraz kopia w aktach –k.5, 5 odwrót, deklaracja wekslowa –k.12)

Pismem z dnia 2 maja 2013 r., doręczonym dnia 6 maja 2013 r. powód zawiadomił wystawcę weksla o jego wypełnieniu na kwotę 269.641,44 zł z datą płatności 17 maja 2013 r. oraz wezwał do zapłaty należności. (zawiadomienie –k.13, dowód doręczenia –k.14)

Pismami z dnia 18 listopada 2013 r. powód zawiadomił poręczycieli wekslowych, że weksel nie został zapłacony przez wystawcę oraz wezwał ich do zapłaty kwoty wekslowej w terminie 5 dni od doręczenia pisma. Zawiadomienie to zostało doręczone M. P. w dniu 26 listopada 2013 r. (notyfikacja –k.15,17,19 dowód doręczenia –k.20,20 odwrót)

Na kwotę 269.641,44 zł, na którą wypełniono weksel in blanco, stanowiący podstawę roszczenia, składają się: 31.488,68 zł tytułem niezapłaconych przez korzystającego okresowych opłat leasingowych objętych fakturami, 2.116,50 zł tytułem niezapłaconych opłat dodatkowych dotyczących ubezpieczenia i monitoringu, 3.664,39 zł tytułem odsetek umownych dotyczących opłat leasingowych, 59.535,82 zł tytułem kary umownej za pozostawanie przedmiotu leasingu w posiadaniu korzystającego po rozwiązaniu umowy, 172.836,05 zł tytułem odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy leasingu. (saldo –k.111, faktury –k. 112-123, noty obciążeniowe – k.124-126, potwierdzenie zawarcia ubezpieczenia –k.127, polisa komunikacyjna –k.128-129, nota odsetkowa – k.130-131,132-133, nota obciążeniowa –k.134, wyliczenie kary umownej –k.135, wyliczenie odszkodowania –k.136, wyliczenie odszkodowania i dyskonta –k.137, nota obciążeniowa –k.138)

Od dnia 28 marca 2013 r. poprzednia firma powoda w brzmieniu (...) sp. z o.o.” uległa zmianie i obecnie brzmi (...) sp. z o.o.”. (postanowienie –k.9, odpisy z KRS –k.10)

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy. Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych z zakresu rachunkowości i księgowości oraz wyceny pojazdów i maszyn. Wyliczenie kwoty wekslowej przedstawione w odpowiedzi na zarzuty Sąd uznał za rzetelne i wiarygodne. W ocenie Sądu do oceny prawidłowości rozliczenia dokonanego przez powoda nie są wymagane wiadomości specjalne z zakresu księgowości i rachunkowości. Zbędne było ponadto ustalenie w drodze opinii biegłego „wartości maszyn” – przedmiotów leasingu. W treści umowy leasingu strony umówiły się bowiem, iż korzyścią jaką powód uwzględni w rozliczeniu umowy leasingu w razie jej przedterminowego rozwiązania z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność korzystający jest **cena uzyskana ze sprzedaży przedmiotu leasingu pomniejszona o koszty sprzedaży, koszty związane z zapobieżeniem utracie lub pogorszeniu stanu przedmiotu leasingu**, a nie **wartość rynkowa przedmiotu leasingu**.

Sąd zważył co następuje:

Powód wywodzi swoje roszczenie z uzupełnionego weksla własnego wystawionego przez (...) sp. jawną, poręczonego m.in. przez pozwaną.

Zgodnie z deklaracją wekslową, pozwani wyrazili zgodę na wypełnienie przez powoda weksla w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu wystawcy, wynikającemu z zawartej umowy leasingu, w tym z tytułu opłat leasingowych i innych świadczeń wynikających z umowy leasingu, odsetek za opóźnione płatności oraz innych świadczeń ubocznych.

Z chwilą podpisania weksla powstało zobowiązanie wekslowe, które ma charakter abstrakcyjny, a poręczyciele wekslowi, w tym pozwana, odpowiadają w takim samym zakresie jak wystawca weksla zgodnie z art. 32 prawa wekslowego.

Zarzuty podniesione przez pozwaną Sąd uznał za bezzasadne i nie znajdujące uzasadnienia w treści umowy leasingu, która łączyła powoda i spółkę będącą wystawcą weksla, za który poręczyła pozwana. Wbrew twierdzeniom pozwanej powód uzupełnił weksel zgodnie z deklaracją wekslową.

Powód rozwiązał umowę leasingu przed upływem terminu na jaki została zawarta z uwagi na nie regulowanie przez korzystającego przewidzianych w umowie leasingu opłat leasingowych. Korzystający, wbrew zobowiązaniom wynikającym z umowy leasingu (par. 7 ust. 15 OWUL), nie zwrócił powodowi przedmiotów leasingu. Powód zlecił odbiór przedmiotów umowy leasingu firmie windykacyjnej. Działania firmy windykacyjnej nie przyniosły rezultatu, jednak jeden z przedmiotów leasingu został odzyskany w toku śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Ł. na skutek zawiadomienia złożonego przez powoda. Drugi z przedmiotów leasingu nie został odzyskany do chwili obecnej.

Powód wykazał, iż przysługuje mu wobec pozwanej, jako poręczycielce wekslowej, wierzytelność w wysokości dochodzonej pozwem. Pozwana nie zakwestionowała skutecznie wysokości należności objętej pozwem z tytułu

nie zapłaconych przez korzystającego okresowych opłat leasingowych. Wysokość roszczenia z tego tytułu została udowodniona fakturami załączonymi do odpowiedzi na zarzuty.

Zgodnie z par. 5 ust. 14 OWUL powód był uprawniony do naliczenia odsetek umownych z tytułu opóźnienia w zapłacie opłat leasingowych oraz odsetek od niezapłaconych opłat, w wysokości odsetek od zobowiązań podatkowych.

Zgodnie z par. 7 ust. 16 OWUL korzystający zobowiązany był ponosić koszty ubezpieczenia przedmiotu umowy leasingu do chwili jego zwrócenia finansującemu. Powołany przepis OWUL daje powodowi podstawę do obciążenia korzystającego kosztami ubezpieczenia przedmiotu leasingu. Poniesienie i wysokość tych kosztów zostało udowodnione polisami komunikacyjnymi załączonymi do odpowiedzi na zarzuty.

Zgodnie z par. 5 ust. 14 OWUL, wobec nie zwrócenia przedmiotu leasingu przez korzystającego, powód jest uprawniony do dochodzenia kary umownej za pozostawanie przedmiotu leasingu w posiadaniu korzystającego po zakończeniu umowy. Pozwana nie zakwestionowała wysokości i prawidłowości obliczenia kary umownej. Dodać należy, że bez znaczenia dla odpowiedzialności korzystającego, a zatem i pozwanej jest zgoda powoda na oddanie przedmiotu leasingu do używania osobie trzeciej. Zgoda ta nie uchyla bowiem obowiązku korzystającego do zwrotu przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy.

Zgodnie z par. 7 ust. 9 OWUL, w przypadku przedterminowego rozwiązania umowy leasingu z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność korzystający, niezależnie od obowiązku zapłacenia finansującemu zaległych opłat leasingowych wymagalnych do dnia rozwiązania umowy wraz z odsetkami za opóźnienie w zapłacie, korzystający zobowiązany jest także do zapłaty odszkodowania w wysokości sumy wszystkich opłat leasingowych przewidzianych w umowie a niewymagalnych do dnia jej rozwiązania. Powód przedstawił wyliczenie odszkodowania, którego pozwana skutecznie nie zakwestionowała.

Odszkodowanie należne finansującemu z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy, finansujący powinien pomniejszyć o uzyskane korzyści wynikające z rozwiązania umowy leasingu przed terminem, o jakich mowa w par. 7 ust. 10 OWUL tj.: o dyskonto stanowiące korzyść wynikającą z zapłaty odszkodowania w terminie wcześniejszym niż pierwotnie umówione terminy płatności opłat leasingowych i o cenę netto uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu leasingu, pomniejszoną o koszty sprzedaży.

W przedmiotowej sprawie, doszło w toku procesu do sprzedaży jednej z maszyn, będących przedmiotem leasingu. Zgodnie z w/w przepisami powód pomniejszył dochodzone odszkodowanie o kwotę 29.649,10 zł, w zakresie której powództwo zostało cofnięte, według następującego wyliczenia: 30.000 zł cena netto sprzedaży maszyny plus 729,10 zł dyskonto minus 1.080 zł poniesione koszty sprzedaży i wyceny maszyny. Jak zostało już wskazane w ramach oceny dowodów, bezzasadne i sprzeczne z treścią ogólnych warunków leasingu są twierdzenia pozwanej, iż w ramach uzyskanych przez powoda korzyści powinna być uwzględniona wartość rynkowa przedmiotu leasingu, a nie cena sprzedaży netto.

Stwierdzić należy, że zapisy umowy leasingu dotyczące wyliczenia odszkodowania i uwzględnienia korzyści finansującego w razie przedterminowego rozwiązania umowy są zgodnie z art. 709¹⁵ KC. Należy też dodać, iż pozwana w istocie nie zgłosiła żadnych konkretnych zarzutów wobec wysokości roszczenia strony powodowej, ograniczając się do ogólnikowego stwierdzenia, że powód uzupełnił weksel niezgodnie z porozumieniem wekslowym. W kwestii ciężaru dowodu w postępowaniu toczącym się na skutek wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wielokrotnie wypowiadał się Sąd Najwyższy, stwierdzając iż to pozwany ma udowodnić zarzuty podważające zasadność żądania pozwu (tak SN m.in. w wyrokach: z 21.10.2010 r., sygn. akt IV CSK 109/10, z 11.03.2011 r., sygn. akt II CSK 311/10, z 7.05.2009 r., sygn. akt IV CSK 549/08).

Wobec powyższego, na podstawie art. 496 KPC należało utrzymać w mocy nakaz zapłaty w zakresie, w jakim powód popierał powództwo oraz uchylić go i umorzyć postępowanie w zakresie, w jakim powództwo zostało cofnięte ze zrzeczeniem się roszczenia.